



Kiadja: A FÖLDMIVELÉSÜGYI M. KIR. MINISZTERIUM
AZ „ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET” HIVATALOS KÖZLÖNYE

MEGJELENIK minden hó 1-én és 15-én.

Az Országos Halászati Egyesület tagjai ingyen kapják.
Nemtagoknak előfizetési díj: Egész évre 6 K, fél évre 3 K

Szerkeszti: RÉPÁSSY MIKLÓS.

Szerkesztőség: Budapest, V. Ügynök-utca 19. szám. IV. emelet.
A lapra vonatkozó mindennemű közlemények a szerkesztőséghez intézendők.
Hirdetéseket a lap számára a „Pátria” r.-t. Budapest, Üllői-út 25. vesz fel.

TARTALOM: Szakképviselő halászati kihágások eseteiben. — A szivárványospisztráng és hegyi tavaink. (Folyt. és vége.) Répássy Miklós. — Egy horgász megfigyelései a tengeren. (Folyt. és vége.) Mariányi Dezső. — A magyar halászat szakirodalmi. (Folyt.) Dr. Vutskits György. — Könyvismertetés. Irodalom. — Társulatok. Egyesületek. — Vegyesek. — Hirdetések.

Szakképviselő halászati kihágások eseteiben.

Lapunk múlt számában közöltük a földművelésügyi miniszter úrnak 51494/1916. sz. rendeletét, a halászati kihágások eseteiben való szakképviselő ügyében.

E rendelet a 65000/1909. sz. B. M. rendelet (R. 6. sz.) 17. §-ának 4. bekezdése alapján a nyílt vizeken elkövetett halászati kihágások eseteiben *szakképviselőkép* az Országos Halászati Felügyelőséget jelöli ki.

Az idézett rendelet szerint a kihágási eljárásnál felek: a vád képviselőjére jogosultak és a terhelt. A vád képviselőjére pedig jogosultak: a hivatalból üldözendő kihágások eseteiben — a minők a halászati kihágások is — a tiszt ügyész, a szakképviselő és a sértett.

Szakképviselő azok a testületek, közegek, a kiket külön törvény, vagy miniszteri rendelet különleges közérdek képviselőjére feljogosít.

A szakképviselő az általa képviselt érdekkört érintő bármely kihágás miatt, mely hivatalból üldözendő, felléphet a vád képviselőjében és ugyanazon jogokat gyakorolja (R. b. sz. 23., 24. és 25. 27. §§), melyeket a tiszt ügyész. Joga van tehát az iratokat megtekinteni, indítványokat tenni, a tárgyaláson résztvenni és a határozatok ellen jogorvoslattal élni.

Hogy feladatának megfelelően, a kihágások eseteiben bizonyos dolgokat hivatalból kell a szakképviselővel közölni. *Kívánságára azonban minden kihágásra vonatkozó feljelentést és határozatot közölni kell vele* (24. § 2. bekezdés).

A most kiadott 51494/1916. sz. F. M. rendeletben ez a kívánság már kifejezést nyer. És ez tulajdonképp az intézkedés lényege amellyel, hogy a szakképviselőt az Országos Halászati Felügyelőségre bízta.

Szakképviselő ugyan már eddig is voltak kijelölve halászati kihágási esetekben: a gazdasági felügyelők.

Természetes azonban, hogy a gazdasági felügyelők temérdek más teendőik mellett nem törődhetek eléggé a halászzal, eltekintve attól, hogy a halászati érdekek megfelelő képviselője különleges szakismeretek nélkül el sem képzelhető.

A rendelet ezeken a hiányokon segít.

A rendelet megokolása elég világosan megérthető a földművelésügyi minisztériumnak az Országos Halászati Egyesülethez intézett kísérő leiratában. (L. a „Halászat” mai számának „Társulatok. Egyesületek” rovatát!)

Ez a leirat nagy jelentőségű különben már a tekintetben is, mert a halászat értékelésére vonatkozólag a legilletékesebb helyről jövő, tehát elvi jelentőségű oly kijelentéseket tartalmaz, mely a jövő békés munkájának igen széles alapjául szolgálhat.

A kihágási ügyeknek ez új rendelet szerint való intézésétől is nem annyira egy-egy eset szigorúbb büntetését kell várunk, hanem inkább azt, hogy ez ügyek intézésénél, éppen a szakszemponatok előtérbe állításával, a halászat, mint termelés fog megfelelőbb, gyakorlatibb védelemben részesülni.

A szakképviselőnek pedig az egész országra nézve egységes intézményhez való utalásával meg van adva a mód, hogy az eljárás a fenti értelemben az egész országban egységesen szabályoztassék. El lehet tehát a jövőben kerülni azt, hogy az ország egyes megyéiben, járásában, úgyszólván *külön elvek* szerint intéztessenek a halászati kihágások ügyei.

De a sértett fél is könnyebben találja meg az útbaigazítást a maga igazának keresésében, esetleg a szükséges támogatást, ha tudja, hogy van egy központi szerv, a melyhez ezeknek az ügyeknek összes számai egybefutnak és a melynek figyelmét közvetlenül felhívhatja minden konkrét esetben. Nem következhet tehát be az, a mire bizony volt elég eset, hogy a feledés pora évültesse el az eseteket már az első fokon, avagy el nem fogadható ítélettel érjenek korai véget.

Bízást remélhetjük tehát, hogy a közölt rendelet a kihágási ügyek intézését egész új mederbe tereli s hogy ez az intézés az eddiginél mindenestre megnyugtatóbb s hatásosabb lesz.

A szivárványospisztráng és hegyi tavaink.

(Folyt. és vége.)

A mi hegyi tavainkban élő természetes haltáplálékot *Daday Jenő dr.* vizsgálta meg. (A magyarországi tavak halainak természetes tápláléka. 1897.) Könyvében a sokat emlegetett *Diaptomus*-okat az *evezőslábú rákok* Copepoda fejezete alatt a következőképp jellemzi:

„Sokkal fontosabb szerep jut a Calanidae-család fajainak osztályrészül, mert ezek nem csak tekintélyes nagyra, 3—4 mm. hosszúra nőnek, hanem egyúttal rengeteg tömegben is tenyésznek együtt. Az ide tartozó fajok jóformán a *Diaptomus* genusnek a képviselői csupán. Törzsük minden esetben jóval hosszabb és egyúttal szélesebb a potrohnál, e mellett a törzs szelvényei csaknem valamennyien egyenlő szélesek. Első csáppárjuk mindig 25 ízes és leggyakrabban oly hosszú, mint az egész test. A hímek első evezőcsáppárjának jobbfele, úgyszintén az ötödik lábpár jobbfele is ölelővé módosult. Villafüggelékeinek csúcsán a sörték majdnem egyenlő hosszúak és legyezőszerűen rendeződtek. Ezekon kívül még abban is különböznek a megelőző családok fajaitól, hogy bélcsatornájuk fölött, a hátoldalon, tömlőforma szívük van. A nőstények petéiket egyetlen nagy petezacskóban czipelik, a mely az első potroh-szelvény hasoldalának közepéről lóg le. Testszínük leggyakrabban fehér, vagy szürkés, néha azonban kékes, vagy paprikavörös, mely utóbbi esetben, tömeges megjelenés esetén, a vizet is ilyen színűvé festik. Egyik közönségesebb faj a *Diaptomus gracilis* Sars. a melyet csaknem valamennyi nagyobb tavunk nyílt tükreinek víztömegében megtalálhatunk s egyes, sőt mondhatni a legtöbb esetben annyira elszaporodik, hogy az itt élő állatfajoknak felét is kiteheti. Maga és fajrokonai is mindannyian kitűnő úszók. Leggyakrabban hasoldalukkal fölfelé úsznak és nemcsak evezőcsáppaikat és lábaikat veszik igénybe a helyváltoztatásnál, hanem szájszerveiket is. Mikor lábaikon kívül evezőcsáppaikkal is csapdossák a vizet, folytonos ugrálás mellett haladnak tova, míg ellenben, ha csupán lábaikat és szájszerveiket veszik igénybe, mozgásuk sokkal egyenletesebben történik.

A szabadon élő evezőslábúak oly nagy elterjedésnek örvendenek, hogy csak igen ritka esetben akadunk oly álló vízre, a melyben egyik-másik fajuknak kisebb-nagyobb számú példányát ne találunk meg. Ámbár a víz vegyi és természeti sajátságai nem nagyon befolyásolják tenyészetüket, mindazáltal a tengerekben sokkal jobban és gazdagabb fajváltozatban tenyésznek, mint az édes vizekben s ebben megint gyakoriabbak, mint a sós, vagy félig sós vizekben. Az ásványos, vagy úgynevezett savanyú vizekből azonban hiányoznak. Az édes vizekben a hőmérséklet változása nem akadályozza tenyészetüket s legfeljebb csak szaporaságukat befolyásolja. A nagyobb hőmérsékű vizekben ugyanis gyorsabban szaporodnak és fejlődnek, mint kisebb hőmérsékűekben. Életsszívóságuk rendkívül nagy, mert a tavasznak első beköszöntésével, a jég elolvadásával már megkezdik tevékenységüket. Sőt még a fagypontnál és a fagyponthoz alatti is mutatnak életjelenséget s a víz megfagyása után csak dermedt állapotba jutnak,

a melyből a jég felolvadásával új életre kelnek. Táplálékuk leggyakrabban korhadó növényi és állati anyagokból kerül ki, de ezen kívül nem vetik meg a náluknál kisebb szervezeteket sem, sőt egyesek oly falánkok, hogy kannibálok módjára kisebb fajrokonait s ezeken, sőt még a saját maguk lárváit is felfalják. Ha zsakmány után járnak, mindig egyenként találjuk, míg étvágyuk kielégítése után nagyobb társaságokba verődnek össze s ilyenkor mintegy kedvtelésből lejtének a vízben. A nagy tavak különböző pontjain más-más fajuk tenyészik s ezek tartózkodási helyük szerint többé-kevésbé elütnek egymástól. A partokon élők mindig zömökebb testűek és színesek, míg ellenben a nyílt tükrokn és a tófenekén élők gyöngédebbek, színtelenek és meglehetősen átlátszók. E mellett a tópartiakkal sokkal több petét raknak le egyszerre, mint a nyílttükriek, vagy a tófenékiek.“ (*Dr. Daday*: A magyarországi tavak halainak természetes tápláléka. Budapest. 1897. P. 174—177.)

Rendkívüli szaporaságukat ilyképp jellemzi:

„Hogy az ágascsapú rákok közül a *Daphnia*-fajok nyári petéikkel mily rengeteg tömegekké szaporodhatnak ily módon, elegendő Ramdohr-nak már említett az a számítása, a mely szerint egyetlen anya, feltéve azt, hogy két hónap alatt minden harmadik napon 15 fiataalt hoz a világra s ezek mindenike tíz nap múltán már szintén ugyanily módon szaporítani kezd: 1,291.370,075 utódnak ad életet. E szám pedig nem mondható túlságos nagy, mert a szaporaságot lényegesen fokozza a víz hőfokának emelkedése is. Ugyanilyen számarányokat találunk különösen az evezőslábú rákok közt például a *Cyclopsoknál* vagy *Diaptomusoknál*. *Jurine* megfigyelései szerint ugyanis egy *Cyclops*-nőstény három hónál kevesebb idő alatt tíz nemzedéknek és minden nemzedékben átlagosan negyven egyénnek adott életet. Ezen az alapon aztán az illető bűvár az évi utódok számát, nyolczszori nemzést és négy nemzedéket véve alapul, egyetlen anya után 4,442.189,120-ra becsülte s ezek között 3,331.641.840 nőstényt és 1,110.547,280 hímet számlált. Ez adja meg a végérvényes felvilágosítást arra nézve, hogy miért tekinthetjük őket par excellence természetes haltápláléknak.“

A *Diaptomus denticornis* Wierz, szerinte előfordul:

a Csorbai tóban	1353 m. a t. sz. f.
a Hincsoi kis tóban	1966 " " " " "
a Tarpataki 3. tóban	2019 " " " " "

A *Diaptomus bacillifer* Koelb.-t már sokkal több helyről jegyezte fel, így nevezetesen előfordul szerinte az *alsóbb szintájú* tavakban is, nevezetesen:

a Velencei tóban,	
a Palicsi tóban,	
a Zenoga tóban, (Retyezát) ...	2000 m. a t. sz. f.
a Fekete tóban, " ...	1600 " " " " "
a Zseménye tóban, " ...	1800 " " " " "
a Késmárki Feketetóban, (Tátra)	1564 " " " " "
a Hincsoi nagy tóban, " ...	1966 " " " " "
a Tarpataki 4. tóban, " ...	2006 " " " " "

Daday adatai csak annyiban egyeznek a svájci adatokkal, hogy a *D. denticornis* és *D. bacillifer* egy és ugyanazon vízben együtt nem élnek; ilyen esetet legalább ő sem jegyzett fel. Mindenesetre feltűnő azonban, hogy a Tarpataki 3. tóban előfordul a *D. denticornis*, a 4-ben pedig a *D. bacillifer*. A két tó ugyan nincs egymással közvetlen összeköttetésben, hanem azért a 3. tavat a 2. tóval egy kis csermely kapcsolja

össze; a 2. tóból a mélyebben fekvő 4-be pedig szintén csermely vezet. A mód tehát meg volna arra, hogy mikroszkópia állatviláguk elkeveredjék; már pedig a közvetítő kapcsot alkotó 2. tóból a kérdéses *Diaptomus* fajták közül egyet sem mutat ki, hanem helyettük a *Diaptomus gracilis* Sars.-t találta.

Hegyi tavaink mikroszkópiái faunájának vizsgálatát egyébként *dr. Daday* kutatásaival korántsem tartjuk még befejezettnek; hiszen feljegyzéseiből is kitűnik, hogy sokszor nem állott módjában alaposabb kutatásokat végeznie. Az azonban már igen feltűnő s *Zschokke* idézett munkájában foglalt megállapítással homlokegyenest ellenkező, hogy a *D. bacillifer*-re rátalált a Velencei s Palicsi tóban, ezekben a határozottan alföldi fekvésű vizekben. *Daday* talán még sem tévedhetett, hiszen a Retyezát Fekete tavnál és a Késmárki Fekete tónál is egyaránt kiemeli a *D. bacillifer* „*paprikavörös*” színét a melyről könnyen felismerhetők.

Ennek az ellentétnek tisztázása hálás feladatul kínálkozik biológusaink számára. Valamint hegyi vizeink tüzetesebb vizsgálata is.

Erre nagy szükség volna azok jelenlegi állapotának felderítése szempontjából is. A mint említettük *Daday*-nak nem volt módjában hosszabban, nagyobb időközökben s tüzetesebben végezni kutatásait. Így tehát az, hogy a megvizsgált sok hegyi tó körül csak háromban talált *Diaptomus denticornis*-t, nem zárja ki, hogy esetleg többben is rá ne lehessen akadni.

Ide kapcsolódnak aztán már a haléltan körébe vágó feladatok. *Kaiser-Vetsch* és *dr. Fehlmann* erről az evezőslábú apró rákról már határozottan kimutatták, hogy a zsenge szívárványos pisztráng legkitűnőbb tápláléka s valamely vízben való jelenléte biztos sikert ígér e halfaj betelepítése számára.

Gyakorlatilag rendkívül fontos dolog volna annak a kérdésnek tisztázása, meg van-e rá a mód, hogy ezt a copepodát esetleg oly vizekbe is áttelepítsük, a melyből az ma hiányzik s így tegyük alkalmassá az illető vizet a szívárványos pisztránggal való benépesítésre? Az állatocska rendkívüli szaporasága mellett az áttelepítés eredményének, ha egyébként különleges természeti okok nem gátolják, igen hamar kellene mutatkozni.

De azután ott vannak a további kérdések, a melyek közül egyet már a svájcziaiak is felvetnek, nevezetesen kísérlet volna teendő a *Diaptomus bacillifer*-rel is a szívárványos pisztrángvadéknak táplálásánál; hátha az is épp oly hatásosnak bizonyulna? Ennek az elterjedtsége *Daday* szerint nálunk is nagyobb, mint a *D. denticornis*-é.

A mi viszonyaink között ez a kísérlet ki volna terjesztendő a többi *Diaptomus* egyedekre is, a melyeket *Daday* hegyi tavainkban feltalált, vagy a melyek esetleg még ott feltalálhatók. Ilyenek a *D. gracilis* Sars. (Tarpataki második tó), a *D. tatricus* Wierz. (Késmárki Fehér tó, Felkai tó).

Szükséges volna végül valamennyi tavunkat megvizsgálni. *Daday* a tátrai tavak közül *tizenhetet*, a retyezátiak közül *négyet* vizsgált meg. Ezekben a hegysekben ennél jóval több tó van.

Már magában ez a jelentékeny szám, de meg az is, hogy a tavak között több van 20 hektárnál is nagyobb, eléggé megokolja, hogy e vizek halasításának kérdésével intenzívebben foglalkozzunk. Sokban közülök már most is van pisztráng, *Daday* pedig többet megjelöl, a melyekben a természetes haltáplálék, gazdasága a legbiztosabbat ígéri benépesítés esetén. A szívárványos pisztránggal külföldön tett újabb megfigyelések nálunk

is új impulzust adhatnának e törekvésnek. Meddőknek gondolt hegyi tavainknak azzal a nemes, a sporthalászat céljaira annyira alkamas halfajjal való betelepítése mindenesetre újabb vonzóerővel gazdagítaná országunk eme, természeti szépsége révén egyébként is az idegen látogatásra oly érdemes részeit.

Répassy Miklós.

Egy horgász megfigyelései a tengeren.

Írta: **Mariányi Dezső.**

(Folyt. és vége.)

IV. *Mikor a hal is megfigyel.* A milyen érdekes az angolna és a rák életközössége, oly csodálatos, hogy a branzin mily gyorsan és ügyesen találja fel magát egyes, ránézve fonák helyzetekben.

Az általános vélemény az, hogy azt az átlátszó selyemhernyóbelet, melyen a horog függ, a hal, a levegőnél mindig homályosabb vízben, nem láthatja. Erre azonban ráczáfol a branzin.

Minthogy a branzin egyike tengerpartunk legóvatosabb halainak, halászatánál hosszú selyemhernyóbelet szokás használni.

Egy ilyen horgot tartva ültem egyszer egészen egyedül a csendes tengerparton. Csak az apró habok locsogtak fel-felfutva a sziklákra és benyomulva mélyen a hasadékok közé. A csendes szellő bizonytalan hangokat hozott a távolból. A fürdő sirályok sírása volt. Álmodozva néztem az örökké áramló tengerbe. Apró halak játszadoztak benne gondtalanul, itt-ott feltűnt egy-egy nagyobb ragadozó is és elnéztem, míg lassan, méltóságteljesen, minduntalan meg-megállva tovább úszott.

Egyszer csak valami fényes, ezüstös, hatalmas has csillant fel horgom irányából. Meg sem mozdulva figyeltem. Nemsokára újra, de immár közelebb csillant fel, majd kevésel utóbb magát a halat is megláthattam: hatalmas branzin volt. Egyre fokozódó érdeklődéssel kísértem a nemes állatot. Lassan, folyton szemmel tartva a fonalat, haladt mellette, mint a jó vadászkutya a vad nyomán. S midőn már majdnem odáig ért, ahol a fonál kijön a vízből, megállt, oldalt fordult és hosszasan rám nézett. Gúnyosan s bár alólról felfelé, mégis csak nem lenézőleg nézett rám, legalább is én akkor olyan-nak láttam pillantását. Mert kijátszott; szép lassan odébb úszott a part mentén.

Lám, milyen logikusan gondolkozik a hal is! Meglátta a csalit, látta, hogy rá van kötve valami átlátszó dolog, elment tehát mellette megnézni, hogy hol az eleje.

Volt még alkalmam ezt ismételtén is megfigyelni. De megtörtént e história fordítva is. Egy épp oly nagyságú, lehet, hogy ugyanaz a branzin vonult lassan a partok mentén. A mint hozzám ért s meglátta a fonalat, fordult egyet és a fonal mentén levonult. A csalit azonban nem bántotta. Helyette, azt hiszem, a megtévesztésül köréje dobált egyéb halakkal lakott jól.

Az ilyen állattól minden kitelik.

V. *Az okos kis gondatlanok.* Sok jellemző apróságot láthatunk, megfigyelve a legjobb csalit szolgáltató szardellákat is. Ezek az apró állatok hatalmas tömegekben, végnélküli rajokban úsznak. A raj nagy lassúsággal vonul előre s közben a kis szardellák egymással játszadoznak. Ha aztán az egyiket valami megijeszti s elszalad, a legtöbbször csak a hozzá legközelebb álló halak szoktak minden további nélkül futásnak eredni. Megjegyzendő azonban, hogy még ezek sem mindig.

A többi oldalt fordulva előbb megnézi mi történt, s csak aztán gondol a futásra.

A szardellák a békés csendes tengeren egész a víz felszínén szoktak úszni, s ki-kidobják magukat szilaj kedvükben a vízből. Az ilyen vonuló csapatott már messziről látni. A vonulás helyén a víz sötét, haragos színt kap, mintha a szél fújna. Ha az ember már most zajosan, csapkodva a vizet, közéjük ront, a kis csapat, ha nem is futva, de gyors tempóban odébb áll. A nagy rajok ellenben csak lejjebb süllyednek, de a menetelésben gyorsulás nem észlelhető. Ilyenkor az ember mozgó tömeget, vonuló hadsereget lát ott alul, amely sötét tömegből itt is, ott is fel-felcsillan egy-egy fényesen csillogó has, mint a békés hadgyakorlatokban, az esti napsugárban a vezénylő tisztek kardja, s a vonuló katonák szuronya. (Bezzég hamar bekenték a sok csillogó díszet most a háborúban!)

Érdekes kísérletet mondott el nekem az egyik halász kollégám. Ugyanis lassan közéjük evezett, fölöttük megállt, s aztán a vízbe eresztett egész csendesen egy szép fehér kavicsot. Három-négy távolabbi halacska észrevette és futásnak eredt, azok azonban, amelyeknek fejük felett szállt lefelé a kavics, keleti flegmával kitértek előle és tovább úsztak. Azután nagy zajjal egy egész marok kavicsot dobott a tengerbe, erre a csónak alatt levő halak eliramodtak, de maga a raj nyugodtan tovább vonult.

Gyakran észreveheti az ember, mikor felettük áll, hogy egyszerre az egész csapat, illa-berek nádak-erek! gyorsan eliramlik. Csak egy pillanat műve, s a hosszú, az előbb még végtelennek látszó szardellaraj eltűnt. Néha az ember csakhamar az okot is felfedezheti egy-két delfin, vagy üldöző tinhalcsapat képében.

Mintha csak beszélni tudnának ezek a csöppnyi állatkák. A nagy zajjal bedobott kőre, amit az egész csapatnak észre kell vennie, csak egy-kettő reagál, az óvatosan, csendesen közelgő delfinre, amit csak egynéhány láthat meg hátul, az egész raj elillan. Mindezt az ösztön teszi, de ennek az ösztönnek nagyon fejlettnak kell lennie.

VI. *Különös barátság.* Szép hal a skomber, a szardella legnagyobb ellensége, de amilyen szép, olyan falánk is. Egy-egy szkomber gyomrában nyolcz-kilencz kifejlett szardellát is találni. Pedig nem nagy hal, az egyötöd kilót csak a legnagyobb példányok érik el.

Ezek a kannibálók azonban, bármennyire hihetetlennek is tetszszék, nagyon jó lábon élnek a — szardellákkal. Vonatkozik ez főképen a fiatal, nem egészen kinőtt szkomberekre, az úgynevezett szkombrettókra. Ez azonban a tény érdekességén, hogy úgy mondjam groteskségén, mit sem változtat, minthogy ezek a kis szkomberek is a velük tartózkodó szardellákból csillapítják éhségüket. Az egyes szardellák eltüntetése valószínűleg békésen megy végbe. A skomber, ha a jelek nem csalnak, gentleman állat és a nála gyöngébb szardellát egész gyöngéden, lehetőleg fájdalom, de mindenesetre feltűnés nélkül, diszkrétan engedi átadni ezen a kellemetlen proceszszuson. Másképpen hogy maradnának oly békésen együtt?

Hogy azonban a szkomberek, s főleg a kis szkombrettók tényleg együtt tartózkodnak a szardellákkal, azt pannolázás közben láthatni leginkább. Ha az ember ugyanis a pannolával olyan helyre evez, ahol kis halak ugrálnak ki, a vontatott horgon (vagy pannolán) feltűlenül rajta akadt egy szkombrettó, feltéve természetesen, hogy a hal épp akkor eszik. Egyszer magam is láttam, amint éppen egy elvonuló szardellarajt néztem, hogy a számtalan kis hal között nagyok, tehát szkombrik, voltak.

VII. *A támadó taktika művészete.* A raffinált ösztön egyre nehezebbé teszi a támadó nagyobb hálnak az élelemhez jutást, a kis hal egyre gyűjti tapasztalatait, egyre ügyesebb lesz a menekülésben, a támadó kijátszásában. De a nagy hal sem marad hátra. S annál is inkább lehet specialista a maga szakmájában, mint-hogy egész életében más gondja és gondolata sincs, mint az, hogy miképp csípje el a napi táplálékot. A fejlődő védelemmel tehát a támadás is fejlődik.

Itt van a delfin. Ez a vízi emlős soha sem jár egyedül. Rendesen hárman-négyen barangolnak együtt. Megesik azonban alkalomadtán, hogy sokkal nagyobb társaság is verődik össze.

Ezek a mélyen tisztelt telhetetlen gyomrú orvhalász urak egymásnak leginkább a zsákmány megfogásánál veszik hasznát. Amikor ugyanis szardella- vagy szkombri-rajt vesznek észre, nem rontanak egyenesen nekik, hanem szétoszolva minden oldalról támadnak egyszerre. Az így támadt általános zürzavarban aztán hamar jólakhatnak az érdemes bajtársak.

A társaságot azonban egyébként is szeretik. Meleg és csendes nyári napokban a széles tengeren mindenütt láthat az ember játszó delfincsoportokat. Egymás hátánnyakán jönnek ki a vízből, hogy aztán nagyot fujva újra eltűnjenek a síma tengerben.

De nem csak a delfin, hanem a nagyobb parti ragadozók is követik ezt a taktikát. Itt azonban a helyzet, a körülmények, de főképen a szintér némi változtatást igényelt. Itt ugyanis elég, ha két oldalról kerítik be a kis halakat. Mert a parti hal nem megy, még ha bajba is jut, a mélybe, hanem a part mentén igyekezik menekülni balra vagy jobbra.

Ezért rendszeren csak ketten szövetkeznek. Az egyik az erre alkalmasnak tartott helyen megáll. A másik egy bizonyos távolságból aztán élénk offenzívát indít az álló társa irányában.

A halak ezen hajtóvadászatánál tapasztalható munkamegosztást érdekesen jellemezte egy halász:

„Az egyik felzavarja a halakat, üldözi s a másik szájába tereli, az pedig lenyeli.”

Hogy időnkint szerepet cserélnek az valószínű. Mert a hajtó is csak jól akar lakni és meg akarja kapni munkájáért az illó bért. Ily módon könnyű szerrel mind a kettő jól lakik. Mert mégis csak könnyebb a menekülő halat csak előre üzni, mint egyúttal el is fogni.

A tengeri fogasról (*Dentex vulgaris*) köztudomású, hogy a kis halaktól sűrűn látogatott váltóknál valószínűségi órállomást létesít. Az ilyen órállomások főképen a sarkoknál vannak. Az illető fogast a sarok eltakarja, s az ott meglapuló ragadozót a kis hal nem látja. A gyanútlanul közeledő áldozatoknak aztán oldalról ugrik neki.

VIII. *A ravasz durbincs.* Az arany durbincs vagy orada (*Chrysophris aurata*) húsát nagyon jól fizetik, tehát halászata jövedelmező üzlet lenne. Hálóval azonban csak a legritkább esetben, s akkor is csak tapasztalatlan fiatal durbincset tudnak fogni. Nem mintha az öreg durbincs széttépné a hálót, hanem mert egy jó adag ügyességgel rendszeren elejét veszi annak, hogy hálóval bekerítsék. Ha ez azonban mégis sikerül, roppant érdekesen játszsza ki az embert.

A durbincs tudvalevőleg csak köves, sziklás partokon tartózkodik. Mikor aztán közelednek a hálóval, az ipsze, ahelyett, hogy beleszaladna a háló végén levő zsákba, mint ahogy azt a többi rendes hal szokta, azzal szembe fordulva valami kő mögött meglapul. A háló a kövön

fölemelkedik s aztán (ha a kő kicsi volt) a hal hátát végig simítva kiereszti a zsákmányt. Olyan helyen, ahol nagyobb szirtek, sziklák zátonyok vannak, úgy meghúzza magát, hogy a háló hozzá sem ér.

Már magában véve azonban az a körülmény, hogy ilyen szirtes, köves helyen tartózkodik, nagy védetmére szolgál. Mert az ilyen helyeken a hálóval való halászat többé-kevésbé mindig bizonyos fokú rizikóval jár. A háló ugyanis könnyen megakadhat valami szirten, s ilyenkor aztán szétszakad.

IX. *A halászok.* A most dúló világháborúban dalmát katonáinkat még Höfer is megdicsérte. A tenger mentén élő ember nagy része halászmunkás.

A tengerparti lakosságot két nagy csoportra lehet osztani: a tengerpart mentén kisebb telepeken vagy falvakban lakó horvátra, és a városokban lakó olaszokra. Ez utóbbiak kevésbé érdekelnek bennünket, mert csak igen kis részük halász.

Sokkal érdekesebbek a falusi horvátok. Ezek, ha nem is mindig főfoglalkozás gyanánt, de valamennyien foglalkoznak a halászzal és érdeklődnek annak ügye iránt. Ki passzióból (dícséretükre legyen mondva, ezen egyszerű falusi emberek között akadnak passziónátus halászok is), ki meg kenyérkeresetből űzi a halászatot. Az előbbi horoggal, az utóbbi pedig hálóval folytatja e nemes mesterséget. E két ághoz harmadiknak vehetjük a városi professziónátus halászok ama típusát, amelyik horgászattal igyekszik magát fenntartani. Ezt annál könnyebben teheti, minthogy a horoggal való halászatot bárki bármikor szabadon gyakorolhatja. Így érthető, hogy aránytalanul sok városi kétes egzisztenciájú taljánnak ez a mellékkeresete. Mint főjövendelmi és megélhetési forrás persze gyöngye és bizonytalan, mint ilyet nem is űzik az emberek, csak más munka híján, végső elkeseredésből.

Ellentétben a városi horgászokkal a falusi halászok rendszertű, barátságos, egyszerű emberek. Nagy erényük, hogy a tisztaságot és a rendet sokra becsülik. A tengerparti halászfaluk, mind egytől-egyik példásan tiszták, mintha skatulyából vették volna ki őket. A házak fehérre meszelték s többnyire kis kerttel körülvéve. Az utcakaput a ház ajtajával apró kövekből mindenféle figurákban gondosan kirakott út köti össze. Ezek az utak rendszeren fedettek. Fából boltíves, folyószerű lugast épít ide a gondos halászgazda, amit aztán sűrűn fut be a szőlő. Ez kellemes, hűvös árnyékban tartja az utat. Ettől jobbra vagy balra, szintén szőlőlugas alatt van a ház díszes vagy kevésbé díszes czisztarnája. A czisztarnát kivétel nélkül megtalálhatjuk minden tengerparti házban (eltekintve a városoktól, ahol vízvezeték van), mert, sajnos, nagyon drága és nehezen gyűjthető tulajdona a Karszt lakójának a vize. A kert többi része aztán a háziak ízlésének megfelelően vagy konyhavagy díszkert. A legtöbbször mind a kettő együttvéve. Magában a házban is minden tiszta és rendes. Egyszerű bútordarabok és a szentképek töménytelen tömege a falakon jellemzik. Általában merően ellentétben állanak a falusi halászok házai a városi olaszok piszkos, lakásnak alig nevezhető odúival.

A tengerparti halász nem bőbeszédű. Az idegennel szemben bizalmatlan és óvatos, de amellet könnyen barátkozó. Jellemzi a jószívűség és a vallásosság is.

Vannak gyöngéi is. A guruló rubeleknek sikerült a magyarok iránti ellenszenvet bennük is elhínteni. Aztán roppant önhittek. Magukat mindenkinél többnek tartják. Rossz oldaluk még az ivás is, bár ebben, ha bőven szabva is, de mégis mértéket tartanak. (De ugyan melyik

halász nem iszik?) Találón mondta egyszer az egyik: „A halász embernek annyi dolga-baja van a vízzel, hogy végre is megunja, s örül, ha nem látja“.

De nem egészen így áll a dolog. A tengerparti lakos szereti a tengert s egész lelkével csügg rajta. Valószínűleg boldogtalan, ha elszakítják tőle.

Haditengerészetünk legénysége csaknem teljesen ezekből áll. Mert még katonai éveiben sem akar megválni a tengertől. De van is ám becsülete itt a tengerésznek. Amilyen becsült és dédelgetett az alföldi magyarnál a huszár, olyan szeretett és tisztelt személy itt a tengerész. Több ám a közönséges bakánál. Es hogy bátorságban és vakmerőségben sincs alatta, talán eléggé megmutatta dicső Zentánk.

Ezzel szemben az olasz piszkos, rendetlen, bántóan arrogáns. Kivétel nélkül mind roppant egoista és irigy. Minket „barbár“ magyarokat, miként minden más nácziót, lenéz.

Hasznos tulajdonsága a halászatban türelme és talán az őszintesége is javára lehet írni.

Ezt mutatja az is, hogy nyíltan tiltakozik az adrián-téli felszabadítás ellen. Mégis csak jobbnak találja az itteni állapotokat, mint a túlpártiakat?

Mariányi Dezső.

A magyar halászat szakirodalma.

Írta: **Vutskits György dr.**

(Folytatás.)

1005. *Silurus*: Lehet-e a halászati társulatoknak felebbezni? „Halászat“. II. évf. 1900/02. 2. sz. p. 73—75.

1006. — Adatok az édesvízi halivadék táplálkozásának ismeretéhez. I. I. III. évf. 1901/02. 2. sz. p. 157—158.

1007. — Pisztrángtenyésztés. I. I. III. évf. 1901/02. 22. sz. p. 163—165.

1008. — Nádkaszálógép. I. I. V. évf. 1902/03. 17. sz. p. 134—135.

1009. — Halastavak meszezése. I. I. IV. évf. 1902/03. 17. sz. p. 134—135.

1010. *Simonffy Gyula*: Ausztria, Németország és Svájc halászata. (Tanulmányúti jelentés.) I. I. XI. évf. 1909/10. 14. sz. p. 109—111.; 15. sz. p. 118—120.; 16. sz. p. 126—127.; 17. sz. p. 134—136.; 18. sz. p. 142—144.; 19. sz. p. 148—150.

1011. — A m. kir. kincstári erdőségek halasvizei. I. I. XIII. évf. 1911/12. p. 91., 104., 108., 114., 126., 138., 148., 159., 169., 180., 189., 200., 209., 219., 227., 238., 250., 260., 269., 281., 290.

1012. — A halászati tanfolyamokról. XIV. évf. 1913. 6. sz. p. 61—64.

1013. Sporthalászat a m. kir. kincstári erdők halasvizeiben. I. I. XIV. évf. 1913. 12. sz. p. 131—136.

1014. — A pisztrángos patakok kezelése a sporthalász szempontjából. I. I. XIV. évf. 1913. 19. sz. p. 209—212.

1015. — A folyó évi pisztrángikrakeltetés eredménye. I. I. XIV. évf. 1913. 22. sz. p. 239—241.

1016. — A m. kir. kincstári gazdaszat halasvizei. (1911. évi állapot.) I. I. XV. évf. 1914. 1. sz. p. 6—8.; 2. sz. p. 19—20.; 3. sz. p. 32—33.; 4. sz. p. 41—44.; 5. sz. p. 51—52.

1017. — A völgyzárók halászati hasznosítása. I. I. XV. évf. 1914. 15. sz. p. 170—173.; 16. sz. p. 181—182.; 17. sz. p. 191—193.; 18. sz. p. 200—202.; 19. sz. p. 209—211.; 20. sz. p. 220—221.; 21. sz. p. 231—233.; 22. sz. p. 243—245.; 23. sz. p. 257—258.; 24. sz. p. 265—267.

1018. — A halászati haszonbérszerződésekről. I. I. XVI. évf. 1915. 11. sz. p. 110—112.; 12. sz. p. 119—122.
1019. *Singhofer József*: Hazánk holtvagyona. (A „Pesti Hírlap“-ban megjelent cikk lenyomata. Vízügyi és Hajózási Közlöny. 1892. II. évf. 4. sz.)
1020. *Singhofer J.* és *Pejcsik J.*: Hazánk halászata. Budapest. 1892.
1021. *Sólyom*: Néhány szó a pontyok himlőjárványáról. „Halászat“. IX. évf. 1907/08. 24. sz. p. 197—198.
1022. — A lazaczfogás Kanadában. I. I. X. évfolyam. 1908/09. 23. sz.
1023. — Elősködők halak veséiben. I. I. X. évf. 22. sz. p. 184.
1024. — Avatatlan halászok. I. I. X. évf. 1908/09. 10. sz. p. 80—81.
1025. — A tengeriliszt mint haltápszerszer. I. I. X. évf. 1908/09. 17. sz. p. 135.
1026. — Az élőhalak szállítása. I. I. X. évf. 1908/09. 19. sz. p. 150—152.
1027. — Horoggal ejtett sebekről. I. I. X. évf. 1908/09. 21. sz. p. 168—169.
1028. — A békaivadék mint haltápszerszer. I. I. X. évf. 1908/09. 22. sz. p. 177—178.
1029. — A kanadai átokhinár. I. I. X. évf. 1908/09. 23. sz. p. 185—186.
1030. — Pisztrángszállítás. I. I. X. évf. 1908/09. 24. sz. p. 190—191.
1031. — A lazacsféle Anglia folyóvízeiben. I. I. X. évf. 1908/09. 7. sz. p. 56.
1032. — Kártékony vízinövények. I. I. XI. évfolyam. 1909/10. 1. sz. p. 7—8.
1033. — Halból készült táplisztfélék. I. I. XI. évf. 1909/10. 3. sz. p. 23—24.
1034. — A hústápszerszerliszt a haltenyésztésnél. I. I. XI. évf. 1909/10.; 13. sz. p. 103.
1035. — A hypermangansavas kálium, mint vízfertőtlenítő szer. I. I. XI. évf. 1909/10.; 19. sz. p. 151.
1036. *Soós Lajos dr.*: Európa biológiai állomásai. (Koford Ch. nyomán.) Állattani Közl. X. k. 1911. p. 148.
1037. — A norvég rák és halászata. (Garádi Gaus V.) I. I. X. k. 1911. p. 217.
1038. — A Földközi-tenger kutatásának eredménye. I. I. XIV. k. 1912. p. 252.
1039. *Söllner J.*: Statistik von Siebenbürgen. Hermannstadt, 1847. p. 251.
1040. *Szász J.*: A halak úszóhólyagjáról. Természettud. Közlöny. XXXVI. k. 1904. p. 396.
1041. *Szepesi*: Halászati mozgalmak a Poprád völgyében. „Halászat“. I. évf. 1899/900. 5. sz. p. 22.
1042. *Steindachner Franz dr.*: Bemerkungen über verschiedene Fische des Donaugebiets nach Professor von Siebold brieflichen Mittheilungen. Verhandl. der kais. königl. Zoolog. bot. Gesellschaft in Wien XIII. Bd. 1863. p. 488—490.
1043. — Verzeichnis der von H. Grafen Ferrari und Custos Adjuncten Zelebor in östlichen Theilen Slavoniens, in der Nähe der Theiss-Mündung u. bei Tuldscha nächst der Donau-Mündung gesammelten Fische und Reptilien. I. I. XIII. Band. Wien, 1863. p. 1121—1123.
1044. — Ueber das Vorkommen monströser Kopfbildungen bei dem Karphen. I. I. XIII. Band. 1863. p. 485—487. Wien.
1045. — Ichthyologische Notizen II. Zur Flussfischfauna von Croatien. I. I. LII. Bd. 1865. Wien.
1046. — Ueber eine neue Telestes Art aus Croatien. (Mit 1 Tafel). I. I. LII. Bd. 1866. Wien.
1047. — Ichthyologische Notizen. (X.) I. I. LXI. Bd. 1870. Wien.
1048. — Ichthyologische Beiträge. XII. I. I. Bd. I. 1882. p. 62—75. Wien, 1882.
1049. — Beiträge zur Kenntniss der Fischfauna der Adria. I. I. LXXXVII. Sonderabdruck, p. 1—10. Wien, 1883.
1050. — A reptiliák, amphibiák és halak jegyzéke. Széchényi Béla keletázsiai útjának tudományos eredménye. Fordította Lendl Adolf dr. II. kötet. 1897. p. 649—656.
- A fenti cikk német kiadása.
1051. — Ueber das Vorkommen von Gasterosteus platygaster Kessl. im Stromgebiete der Donau. Sitzungsberichte der kais. Akad. der Wissenschaften in Wien. Math. naturwiss. Classe. Bd. (CVIII. Abth. I. Wien, 1899.
1052. *Stögermayer Antal*: Pisztráng a Zagyva torkolatában. „Halászat“. XVII. évf. 1916. 1. sz. p. 10.
1053. *Szaniszló Albert dr.*: A haltenyésztésről. „Orvos-természettud. Értesítő“. IX. évf. 1883. Kolozsvár. (III. Népszerű előadások.)
1054. *Széchenyi Imre gróf*: Országos Halászati Egyesület. „Halászat“. II. évf. 1900/01. 16. sz. p. 104—105.
1055. *Szentgyörgyi József*: A Ferencz-csatorna halászata. I. I. XIII. évf. 1911/12. 21. sz. p. 197—199.
1056. — A sulyom káros volta és irtása. I. I. XIV. évf. 1913. 4. sz. p. 42—43.
1057. *Szeremlei Samu*: A halászat története és állapota Hódmezővásárhelyen. I. I. XI. évf. 1909/10. 24. sz. p. 190—191.
1058. *Sziklay János dr.* és *Borowszky Samu dr.*: Abaúj-Torna vármegye és Kassa. (Magyarország vármegyéi és városai.) Abaúj-Torna vármegye állatvilága. Név nélkül. Jeitteles Lajos dr. Prodromusa nyomán. Halak. p. 433. Budapest, 1896.
1059. *Szilády Zoltán dr.*: A magyar állattani irodalom ismertetése. III. 1891—1900. Halak. p. 310—317. Budapest, 1903. (A Természettud. Társ. kiadványa.)
1060. — Halbetegségek. Halászat. VII. évf. 1905/06. 19. sz. p. 149—150.
1061. — Hofer Brunó „A halak betegségeinek kézikönyve. Könyvismertetés.) Állattani Közlemények. IV. k. 1905. p. 241.
1062. — Hogyan alusznak a halak. Természettud. Közl. 47. k. 1915. évf. p. 114.
1063. — Szlabóczky Imre: Szabolcs vármegye állatvilága. Revideálta Borbás Vincze. 1900. (Magyarország vármegyéi.)
1064. *Sztripszky H. dr.*: Az erdélyi halászat ismeretéhez. Kolozsvár, 1908.
1065. *Szűts Andor dr.*: A halak értelmi tehetsége. Természettud. Közl. 45. k. 1913. évf. p. 870.
1066. — A tőkehal húsában előforduló fonálféreg. I. I. 45. k. 1913. évf. p. 720.
1067. — Der saccus vasculosus der Fische ein Tieforgan. Dammerman K. W. nyomán. Állatt. Közl. XIII. k. 1914. évf.
1068. — Beitrag zur Kenntnis des Ependyms im Fischgehirn. Franz Moore nyomán. I. I. XIII. k. 1914. évf. p. 65.
1069. *Tafner Vidor*: A repülő halakról. „Halászat“. II. évf. 1900. p. 24.
1070. — A „Michael Sars“-féle expedíció. I. I. II. évf. 1900. p. 40.
1071. — Vízigombák. I. I. 1901/02. III. évf. 12. sz. p. 91—92.

1072. *Tarján Tibor*: Póruhárt ragadozó madár. I. I. I. évf. 1899—1900. 18. sz. p. 78.

1073. *Tasner Dénes*: Halászatunk és haltenyésztésünk érdekében. Pest, 1868.

1074. *Tetényi*: A halakon világitó baktériumok fajai. Természettud. Közl. 37. k. 1905. p. 465.

(Folyt. köv.)

IRODALOM. KÖNYVISMERTETÉS.

Útmutató a gazdasági tudósítók számára. Huszonnegyedik évfolyam. A m. kir. földművelésügyi minisztérium kiadványa.

Az elsősorban a gazdasági tudósítók részére készült, de a gyakorlati gazdák számára is rendkívül hasznos könyvecske a múlt évi gazdag tartalommal jelent meg ismét.

A halászatra vonatkozó dolgokat a 41. (Tilalmak), a 274—182. (A halászatról szóló törvény végrehajtásának ellenőrzése) és a 445. (Halászati felügyelőség, Halélet-tani és szennyvíztisztító állomás, Halkórtani állomás) lapon találja az olvasó.

A még mindig tartó háborús állapotot mutatja a kis kötet első lapja, a melyen a hősi halált halt gazdasági tudósítók száma a múlt évhez képest négygyel növekedett.

A könyv ára 1 korona.

TÁRSULATOK. EGYESÜLETEK.

Halászati kihágások intézése ügyében a földművelésügyi miniszter úr az alábbi leiratot intézte az Országos Halászati Egyesülethez:

Magyar Kir. Földművelésügyi Miniszter. 51,494. szám. 1916. II. B. fő-2. ü. o. Az 1888. évi XIX. t.-cz. 14. §-a alá eső nyílt vizeken elkövetett halászati kihágások szigorúbb minősítése és súlyosabb büntetése ügyében f. évi április hóban 47. szám alatt hozzám, valamint az igazságügyi és belügyi m. kir. miniszter úrhoz hasonló értelemben intézett felterjesztéseire, a nevezett miniszter urakkal történt tárgyalások alapján a következőkről értesítem az egyesületet:

Nyilvánvaló, hogy a halászatról szóló törvény büntető rendelkezéseinek alacsony büntetési tételei különösen elégteleneknek mutatkoznak most, a mikor a háború alatt beállott nagy élelmiszerdrágaság következtében a halászati kihágások rendkívüli módon elterjedtek és a köztenyésztés érdekeit fenyegetik.

Tény az is, hogy fennálló jogunk indokolatlanul alacsonyan értékeli a halászati joghoz fűződő egyéni és közgazdasági érdekeket akkor, a mikor a jogosulatlan halászatot még a legsúlyosabban minősülő esetekben is csupán pénzbüntetéssel megtorolt kihágásként bünteti. E mellett a törvényben megszabott, már eredetileg is igen mérsékelt pénzbüntetések a pénz értékének időközben beállott jelentékeny csökkenése következtében a gyakorlatban ma még sokkal kevésbé súlyosak, mint a milyen súlyosoknak azokat a törvényhozás annak idején tervezte.

Mindezek indokoltá teszik, hogy a halászati törvény mielőbb revízió alá vétessék. Ezt azonban, tekintettel a jelenlegi rendkívüli viszonyokra, a közel jövőben remélni nem lehet. Ugyanis a háború alatt a szóbanlevő kérdések törvényhozási tárgyalása egyáltalában nem volna időszerű és igen valószínű, hogy a háborút

közvetlenül követő időben is számos oly halaszthatatlan természetű és nagyfontosságú egyéb törvényhozási feladat fogja a törvényhozás idejét igénybe venni, a melyek mellett a halászat ügyével kapcsolatos büntető rendelkezések revíziójának egyelőre háttérbe kell majd szorulnia.

Minthogy azonban a közérdek és a jogos magánérdekek szempontjából a jelen nehéz viszonyok között kiváló fontossággal bír, hogy addig is, míg megfelelő újabb jogszabályok lépnek életbe, az 1888. évi XIX. t.-cz.-ben megállapított halászati kihágások elbírálására hivatott rendőri büntető bíróságok e büntető rendelkezéseket lehető szigorúan alkalmazzák.

Figyelemmel pedig arra, hogy a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvény nem nyújt jogalapot arra, hogy a törvényben statuált halászati kihágások miniszteri rendelettel szigorúbban minősíttessenek és súlyosabban büntethessenek, a fennálló törvény és miniszteri rendeletek keretén belül is elérhetőnek találtam az egyesület által is kívánt célt akkor, midőn a rendőri büntető eljárásról szóló 65,000/1909. B. M. számú rendelet 17. § 4. bekezdése alapján a haltenyésztés érdekeinek megvédelmezése céljából a halászati kihágások rendőri büntető bírósági tárgyalására szak képviselőként az „Országos Halászati Felügyelőség”-et jelöltem ki, a mely a Rbsz. 30. §-a értelmében fel léphet a vád képviselőjében s ugyanazon jogokat gyakorolja mint a tiszti ügyész.

A szakképviselő részére a Rbsz. 30. §-a által biztosított felebbezési jog folytán pedig a halászati kihágások harmadfokú elbírálásánál módomban fog állani, hogy a halászati kihágások a törvény keretén belül a legnagyobb szigorral bíraltassanak el.

Az e tárgyban egyidejűleg kibocsátott körrendelettem egy példányát az egyesületnek idezártan tudomásul megküldöm.*)

Budapest, 1916. július 21.

Ghillány s. k.

Az Országos Halászati Egyesület választmánya f. évi július hó 10-én báró Tallián Béla elnöklésével ülést tartott. Legfőbb tárgyak a haltakarmány biztosítása, a hálószerzők beszerzése s a halászati kihágási ügyek voltak. Részletes tudósítást legközelebbi számunkban hozunk.

A Balatoni Halászati Részvénytársaság f. hó 16-án d. e. 11 órakor tartja évi rendes közgyűlését Siófokon.

VEGYESEK.

Halkereskedelmi állapotok Németországban. Németországban tudvalevőleg maximálva vannak a halárak. Az 1916. évi június 24-én kiadott rendelet szerint *nagyban* 100 kg.-ként:

ponty	210	márka	
czompó	250	"	
csuka	240	"	
dévér	160	"	1 kg.-on felül
"	120	"	1 " alól
vörösszárnyú keszeg	120	"	1 " felül
"	100	"	1 " alól.

Kicsinyben való eladásnál kilogrammonként:

ponty	2:60	márka
czompó	3:00	"

*) A rendeletet mult számunk „Hivatalos rész” rovatában közöltük. Szerk.

csuka	---	---	3:00	márka	
dévér	---	---	2:00	"	1 kg.-on felül
"	---	---	1:50	"	1 " alul
vörösszárnyú keszeg	---	---	1:50	"	1 " felül
"	---	---	1:30	"	1 " alul

Az árak mindenesetre kisebbek a mi viszonyaink között kialakult árakhoz képest, még ha a márka mai árfolyamát számítjuk is.

Az árszabályozás mellett azonban egy *kereskedelmi társaságot* is alakítottak és pedig hivatalos támogatással, melynek célja *külföldi édesvízi halak bevitel*e (Flussfisch-Handels-Gesellschaft. G. m. b. H. „Reichsanzeiger“. No. 14167). A vállalat alaptőkéje 100,000 márka. A társaság a külföldről származó halakat a *megállapított maximális áron is felül adhatja*, de csak közvetlenül a *fogyasztóknak* és pedig lehetőleg a *községek* közbenjöttével. Így legutóbb Berlinben már 30 q czompó került a vásárcsarnokban *3:40 márka* áron kilogrammként eladásra, — ez 0:4 márkával több a maximális árnál.

A termelők persze nem igen vannak a dologgal megelégedve.

Most aztán hír érkezik egy újabb alakulásról: „*Kriegsgesellschaft für Teichfisch-Verwertung*. G. m. b. H.“, a melynek feladata volna „a német népnek a tógazdaságok termékével való egyenletes ellátása“, különösen ponttyal és czompóval, valamint az árak szabályozása.

Ezt a társaságot már termelők alakították.

Hogy mennyiben megokolt az a tagadhatlan ellentét, sőt talán ellenmondás, mely ezen alakulásokat nyomon kíséri, azt a távolból bajos megítélni. De a dolgok állapota német szakkörökben sok megvitásra ad alkalmat.

A **Strypa mellől** kaptam az alábbi jóízű levelet: „K. T.! Újra csak avval kezdem levelem, hogy hiába várom a tiedet. Nem jön. Megállj! Megbánod; mire te berukkolsz én hazamegyek s nem írok neked. Pedig ha te azt csak egyszer is éreznéd, hogy a levél hogy esik itt, akkor minden órában írnál.

Tegnap este a Strypa vizében halásztunk. És bizony igaz, hogy több fejben több ész van. Mert ugyancsak törtük a fejünket, mikor arról volt szó, hogy 90 magyar katona és Vilmos 170 embere halat vacsoráljon! Hálónk ugyanis nem volt. De volt *drótunk!* A németekkel összefogva nagyszerű halfogó szerszámot szerkesztettünk. Egy nagy szekrényféléet csináltunk, a melynek a hátulsó

oldala zsákban végződött; elől nyitott volt. Ott két oldalt hatalmas drótszárnyak csatlakoztak hozzá. Aztán odaállítottuk a nádas, kákás helyek elé. Ajánlom, próbáld meg. Azt hiszem soha sem fogsz másképp halászni. A drótháló erős, zörög, bezavarja a halat, a nádon nagyszerűen csúszik. Este 11 órára lett kész a halpaprikás — persze paprika nélkül! De annyi halat fogtunk, hogy a legények fele belebetegedett a nagy évésbe. Még másnap délelőtt is érezte a halat.

Ha kíváncsi vagy a hálóra, gyere ide s nézd meg. Látsz itt majd egyéb érdekes dolgot is.

Számítalanszor csókol szeretőd komád stb.“ **Sz.**

A **Bódeni tó** halászatánál érdekelt országok között bizonyos megállapodások jöttek létre, a melyek f. év január 1-e óta már életbeléptek. A jogviszonyok meglehetősen bizonytalanok voltak eddig, a mi folytonos sűrűlódásokra, vitákra vezetett. Az új egyezmény legalább részben segít ezeken az állapotokon. A parti államok a tavon való nagy halászatra a következő számban adhatnak engedélyt: Württemberg 60-at, Baden 164-et, Bajorország 23-at, Ausztria 68-at, Svájc 150-et. Motoros bárkákat csak a hálók kihelyezésénél és felszedésénél, a fogott halak beszállítására, a halászoknak a fogási helyre való vitelére s a vihartól elhordott hálók felkeresésére szabad használni, de tilos azokkal magukkal halászni, illetőleg a hálókat azokkal húzni. Minden üzem csak egy, legfeljebb 6 lóerejű motorbárkát használhat.

CSILLAGFÜRTÖT

haltakarmányozás és vetés
céljára bármikor szállít

MOLNÁR LAJOS
bizományos, Nyírbátor

Tógazdaságok figyelmébe!

Veszek **több ezer métermázsa** élő pontyot, czompót, kárászt stb.

ZIMMER FERENCZ halászmester, cs. és kir. udvari szállító **BUDAPEST**, Központi vásárcsarnok. Telefon: 61—24.

A SÁRDI TÓGAZDASÁG

Levélcím: Tógazdaság Sárd.

Sürgöncycím: Tógazdaság Kiskorpád.

Vasutállomás: Kiskorpád.

Őszi és tavaszi szállításra elad 1—2—3-nyaras javított **wittingaul** pontyot és anyapontyot, bajorországi **aischgründi** 1—3-nyaras és anyapontyot, japánpontyot (higo), aranyorfát, naphalat, amerikai törpeharcsát, 1—4-nyaras tavi czompót, fogassüllőt, megtermékenyített fogassüllőikrát és minden egyéb tenyészhalat.

A tógazdaság kizárólag csak tenyészhalat termel.

Arjegyzékkel szolgál a Tógazdasági Intézőség Sárd és dr. Hirsch Alfréd Budapest, Klotild-palota.